

han handlede i dets Land ved at lade Tiden blive det Afgjørende isæbetfor Summen, som det i Forveien havde forfikkret, at det var aldeles sikker paa kunde holdes indenfor den i Loven bestemte Grændse. At det var den egenlige Marsag, at der blev begyndt et Aar for sent, tror jeg at skulle kunne oplyse, ligesom at Ministeren Arkitekterne og Entreprenørerne ikke have haft andet Formaal end dette, at faae Bygningen færdig i rette Tid; naturligvis have de ved Siden deraf ogsaa haft det Maal, at faae en forvarlig Bygning; men jeg mener at fremsfor at holde Summen indenfor de rette Grændser, have de kun haft det Formaal, at faae Theatret færdig i rette Tid, og det forekommer mig, at det var saa meget mere usforvarligt af det ærede Medlem, der da var Minister (Hall), som han i Samlingen 1871—72 fik en meget god Advarsel derved, at Bevillingen blev ham negtet ved 2den Behandling; den blev kun tilfaaet ved 3die Behandling, da han fremkom med en solid Entrepreneur og en solid Kaution. Denne Adfættelse havde nemlig tilfølg, at endogaa Begyndelsen i Foraaret 1872 blev paa et meget løst Grundlag, og at dette er saaledes, falder det mig meget let at bevise, thi den høitærede Minister siger selv da han under 14de October 1871 approberede Tegningerne og Overlagene — Overlagssummen lynder paa 492,000 Rb. — at der mangler de 10 Procent, der pleie at lægges hen til usforudsete Udgifter. Derefter lader han to Bygningskyndige gennemgaa Overlagene, nemlig de Herrer Serholt og Hummel, og de sige, at de ikke have haft Tid til at faae dem gennemgaaede, — det er deres udtrykkelige Ord — saa de kunne ikke indeftaa for Overlagssummen i Enkelthederne. Det er det Grundlag, man begyndte paa, og det uagtet den Advarsel fra Rigsdagens Side om, at Summen ikke blev overskreden. Ikke destomindre lader man Arbeidet paabegynde; det Hele er saa løst som muligt, naar to Bygningskyndige maa erklære, at de ikke have haft Velighed til at gennemgaa Enkelthederne, og sølgelig heller ikke have eller kunne paatage sig noget Ansvar for, at Overlagene skulde være rigtige. Det har endvidere til Følge, da Alt er saa løst, at det ene Stykke maa approberes efter det andet, medens Arbeidet skrider frem. Ja, det sidste blev endog godkjendt den 22de Januar 1873, for ikke at tale om, at i Slutningen af 1872 blev en hel Mængde godkjendt, da Bygningen for længe siden var paa begyndt. Skulde derfor Overlagssummen ikke have været overskredet, havde den daværende høitærede Minister kun haft een Udvei at følge, og det var den, at have ladet Bygningsarbeidet hvile til Tegningerne og Planerne og Overlagene vare fuldstændig gennemgaaede i det Enkelte, og indtil det var fuldstændigt klart, at Summen var rigtig og paalidelig. Rigsdagen maatte tro paa den daværende høitærede Minister, maatte troe paa, at

Summen vilde blive holdt indenfor de rette Grændser efter den Advarsel, som var given i Forveien. Men vi se nu, paa hvilket meget løst Grundlag der i Virkeligheden er blevet begyndt. Det høitærede Medlem sagde rigtignok igaar, at det var en meget lykkelig Entreprise, der var blevet opnaaet; mig forekommer den rigtignok ikke at være meget lykkelig, naar Summen overskrides med 250,000 Rb. fra vor Side, og der kun er bevilget 220,000 Rb. dertil. Naar vi altsaa skulle af med disse 250,000 Rb., er det mig rigtignok ganske ufatteligt, at det har været en meget lykkelig Entreprise. Om den kan have været lykkelig for Entreprenørerne, det veed jeg ikke, men jeg veed, at Entreprenørerne og Arkitekterne have troelig stillet sig paa det Standpunkt, at Theatret skulde være færdigt til 1ste September 1874, det koste hvad det koste vilde. Ja, selv Bygningskommissionen maatte af den Grund sprænges, ryddes til Side, for at der kunde komme en ny Bygningskommission, der vilde gaa i samme Fodspor, og som var sammensat af en af Ministeriets egne Embedsmænd og en Bygningsinspektør. Se, det er hvad der skee. Det vil af disse Udtalelser, jeg har fremsført, baade de historiske Oplysninger, jeg har tilladt mig at minde om, og tillige af den Maade, hvorpaa Arbeidet blev sat i Værk, være klart, at uagtet jeg helst vilde, at jeg kunde komme til den Overbevisning, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 1ste Valgkreds (Hall) har handlet rigtigt, har det dog ikke været mig muligt at komme til dette Resultat. Hvad selve Reserverfonden angaar, da skal jeg ikke udtale mig meget om den. Seg skal kun minde det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), som i flere Aar har været Ordfører for Finantsudvalget, om, hvad han har sagt baade til mig og min Sidemand, det ærede Medlem for Veile Amts 4de Valgkreds (S. Sorgenfen), naar vi have stillet Forslag om, at Tilskudet til Theatret skulde mindstefes, idet der var tilstrækkeligt i Overstubsbeholdningen, og den ikke behøvede at være saa stor. Han havde svaret os: Ja, de Herrer behøver ikke at være saa angstelige, thi det er jo aldeles ligegyldigt, enten Pengene ligge i Sorø Akademis Kasse eller i Reserverfonden; det er blot en Omposering. (Berg: De blive tagne begge Steder!) Det ærede Medlem siger, at Pengene blive tagne begge Steder, det har han Ret i; men jeg skal dog henstille, om det var den Forudsætning, han gik ud fra, og at det derfor var ligegyldigt, om Tilskudet blev nedsat eller ikke; var det det ærede Medlems Forudsætning, har det ganske vist været en højt mærkelig Forudsætning. Men den høitærede, daværende Minister, Folkethingsmanden for Kjøbenhavns Amts 1ste Valgkreds (Hall) modfagde aldrig disse Udtalelser fra Ordføreren Side, og jeg tror nok, at det var en væsentlig medvirkende Marsag til, at min ærede Sidemand og jeg ikke kunde sætte vort Forslag igjennem, fordi man